

1. Kur'ân-ı Kerîm

Sadru'l-İslam döneminin en önemli nesir ürünü, Kur'ân-ı Kerîm'dir. Kur'ân, Müslümanlarca bütün insanlığa öğretilmesi için Hz. Muhammed'e Allah tarafından vahyedildiğine inanılan İslam'ın kutsal kitabıdır. Kur'ân-ı Kerîm, dinler tarihindeki büyük önemi yanı sıra, Arap edebiyatında da temel bir eserdir. Daha sonra başlayan dil çalışmalarında, Arapçanın doğru kullanımının kaynağı olarak görülmüş ve referans gösterilmiştir. Hz. Muhammed'e vahyedildiği andan itibaren değişmeden kuşaktan kuşağa aktarıldığı için, Câhilîye dönemi Arap yaşantısının çeşitli yönleriyle ilgili en sağlam kaynak olarak da kabul edilmektedir. Bakara suresi, 23 ve 24. ayetler, Kur'ân'a benzer bir sure ortaya konmasının imkansızlığını ifade etmektedir:

وإن كنتم في ريب مما نزلنا على عبدنا فأتوا بسورة من مثله وادعوا شهداءكم من دون (23)
الله إن كنتم صادقين

فإن لم تفعلوا ولن تفعلوا فاتقوا النار التي وقودها الناس والحجارة أعدت للكافرين (24)

(23). Kulumuza indiregeldiğimiz Kur'ân'da şüphemiz varsa ona benzer bir sure getirin, doğrucuysanız Allah'tan başka tanıklarınızı da çağırın. (24). Bunu yapamazsanız, kesin olarak da yapamazsınız ya, sakının odunu taşlar olan ve kâfirlere hazırlanan ateşten. (Abdülbaki Gölpınarlı meali, www.kuranmeali.com).

قل لئن اجتمعت الإنس والجن على يأتوا بمثل هذا القرآن لا يأتون بمثله ولو كان بعضهم لبعض ظهيراً.

De ki: İnsanlar ve cinler, bu Kur'ân'ın bir benzerini meydana getirmek için bir araya gelseler bir benzerini meydana koymazlar, hatta bir kısmı bir kısmına yardım etse bile. (İsra, 88).

Bu ayetler, ve ayrıca Hud Suresi, 13. ayeti, Kur'ân-ı Kerîm'in dil açısından taklit edilemeyeceği biçiminde yorumlanmış ve Kur'ân'ı Kerîm'in taklit edilemezliği (icâz), Abbasiler döneminde pek çok çalışmaya konu olmuştur. Bu eserler arasında belki de en ünlüsü Abdulkahir el-Curcânî'nin *Î'câzu 'l-Kur'ân'ı*'dır.

اقرأ باسم ربك الذي خلق . خلق الإنسان من علق . اقرأ وربك الأكرم . الذي علم بالقلم . علم الإنسان ما لم يعلم .

Oku Rabbinin adıyla ki bütün mahlûkatı yarattı. İnsanı da bir parça kan pıhtısından var etti. Oku ve Rabbin, pek büyük bir kerem sahibidir. Öyle bir Rab ki kalemle öğretmiştir. İnsana bilmediğini belletmiştir.